

ראש השנה דף כ"ד

עניין: מקודש, וקידשוהו שמים

דברי המשנה

דעיבא בעלמא הוא דחזי: מתנני דראש
 ב"ד אומר מקודש וכל העם עונין אחריו
 מקודש מקודש בין שנראה בזמנו בין שלא
 נראה בזמנו מקדשין אותו ו"ר"א בר' צדוק
 אומר אם לא נראה בזמנו אין מקדשין
 אותו שכבר קידשוהו שמים: גמ' דראש

בן יהודע

דף כ"ד ראש ב"ד אומר מקודש וכל העם עונין
 אחריו מקודש מקודש. כלל בס"ד טעם
 לשלשה פעמים מקודש כי יש קדושה נמשכה מסוד
 המחשבה שהיא בראש, וכנגד זה ראש ב"ד אומר מקודש
 פעם אחת, ויש קדושה נמשכה מסוד הדיבור ויש מסוד
 המעשה וכנגד שתיים אלו כל העם עונין מקודש מקודש.

קדושת לוי פרשת שקלים

ונבאר פירוש על מה שאמרו חז"ל (ר"ה כד).
 ראש בית דין אומר מקודש וכל העם עונין
 אחריו מקודש מקודש הא דנקט ב' פעמים מקודש
 יש לומר משום דאיתא במדרש (ויק"ר כה, ח)
 על פסוק והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש
 אני ע"ד משל למלך שהי' לו ג' כתרים ונתן
 ב' כתרים לבנו ואחד הניח לעצמו כן הש"י ב"ה
 נתן ב' קדושות לישראל וקדושה אחת לעצמו
 וידוע דג' קדושות הם כמו שיסודו בתפלת ובא
 לציון גואל קדיש בשמי מרומא עילאה קדיש
 על ארעא עובד גבורתי קדיש לעלם ולעלמי
 עלמיא דקדושה אחת הוא בשמים עליונים
 וקדושה ב' מה שעובד גבורתי על ארעא וקדושה
 ג' מה שהוא חי וקים לעד והנה ידוע דברי חז"ל
 (זח"א י.) דשאל האי מינאה כתיב בכל חכמי
 הגוים אין כמוך הא בישראל יש כמוך והשיב
 דבאמ' צדיקים דומים לבוראם דהקב"ה מחי'
 מתים ואליהו הנביא החיה ג"כ הקב"ה מוריד
 גשמים והצדיקים ג"כ נמצא דב' קדושות של
 שמיא וארעא מסר ג"כ לצדיקים שהם פועלים
 ג"כ בשמים ובארץ אבל קדושה ג' שהוא ית' חי
 וקים לעד זה לא שייך בהצדיקים שהם בני אדם
 והם נפסדים ולכך כל העם עונין אחריו מקודש
 מקודש משום דשני קדושות שייכים ג"כ בזרע
 ישראל הצדיקים אבל ראש ב"ד דהוא הקב"ה
 אומר מקודש לבד ודו"ק:

קובץ אגרות לחזון אי"ש ח"א אגרת רז

ליא כבר ידעו דעת תורה של ב"ד שלמטה, ועיקר הדבר
 שאמר ראב"צ דשלא בזמנו אין מקדשין אותו היינו דס"ל
 דענין קידוש הוא דוקא באפשר ליום זה להיות חול ולהיות
 קדש או הב"ד הן המכריעין וזהו ענין קידוש שלהם שהוא
 הכרעה על גורם היום, אבל יום ל"א שהוא כבר מוכרע אין
 גורלו ביד ב"ד ואין כאן קידוש, ומה שאמר שכבר קדשוהו
 שמים הוא הפלגת הענין שכבר הנהגת העולם בב"ד שלמעלה
 שהוא ריש ירחא, ואין ספק דהבא עליה בלילה של יום ל'

רמח"ל – דעת תבונות עמי קנב

ונאמר עתה, כי בהיות האדון ב"ה רוצה לנהג העולם
 במשפט, אז ישעבד, כביכול, השגחתו למעשי התחתונים, עד
 שמעשיהם הטובים יעוררו השגחתו לטובה, והרעים ימנעו
 מהשגחתו ההטבה, וכמו שביארנו ענין זה למעלה כבר. וברצותו
 לנהג העולם באהבתו לבד – ישתמש מממשלתו שאינה משועבדת
 לשום חוק, ואינה צריכה לבריותיו כלל, כענין שנאמר (ישעיהו
 מח, יא): "למעני למעני-אעשה", ואז אין מקום לרע כלל, אלא
 לטוב. ועל כן, בנהגו את העולם באהבתו זאת ובממשלתו, כמו
 שביארנו, אז ישפיע שפע אלקי וקדוש על כל הבריות, שיתקדשו
 בו³⁶⁵, וכמו שכתוב (ישעיהו ד, ג): "והיה הנשאר בציון והנוותר
 בירושלים קדוש יאמר לו". אך ברצותו לנהגו במשפטו – לא

